

SADRŽAJ

UVOD.....	1
FIZIČKA LICA.....	3
PRAVNA LICA.....	6
Teorije o pravnoj prirodi pravnog lica.....	7
Vrste pravnih lica.....	10
LITERATURA.....	13

UVOD

Pravne norme i pravni akti, nazivaju se izvorima prava zato što oni čoveku kao pojedincu daju određen krug prava i obaveza, i što on preko njih saznaje prirodu pravnog poretku u kome živi. Budući da norme i akti postoje nezavisno od pojedinca (on stiče rođenjem, a oni nastavljaju da postoje i posle njegove smrti), mi ih zovemo objektivnim pravom. Kao što smo videli, to su ustav, zakoni, podzakonski akti, statuti, akti opštinskih skupština i sl. Prava, koja objektivno pravo priznaje pojedincu i omogućuje mu da na osnovu njih ostvaruje vlastite interese, nazivaju se subjektivnim pravom.

Klasična pravna teorija označavala ih je i kao privatna prava. To su, na primer, prava koja se tiču raspolažanja imovinom i stvarima (građansko pravo), odnosa sa drugim licima u pogledu tih stvari i imovine (obligaciono pravo), odnosa u porodici (nasledno pravo) i slično. Tome treba dodati i subjektivna politička prava koja proizilaze iz ustava (pravo glasa, politička prava i slobode itd.). Najzad, u postupku, bez obzira na to da li se taj postupak vodi protiv njega ili je pokrenut na njegov zahtev. Uz sva ova prava, međutim, idu i pravne obaveze koje za čoveka proizilaze iz pravnih odnosa i iz objektivnog prava. Prava i obaveze su, zapravo, dve strane jednog istog društvenog odnosa koji pravni poredak štiti mogućnošću primene svoje prinude.

Mnoga prava i obaveze čovek stiče nezavisno od svoje volje i svesti. Pravni poredak ga i ne pita da li ih on želi prihvati ili ne, te ga ponekad i primorava na njihovo vršenje, kada je to u interesu čitavog društva (na primer, pravo na osnovno obrazovanje, ili obaveza služenje vojnog roka).

Prava i obaveze koje proistazuju iz pravnog poretku, pripadaju čoveku kao subjektu prava. Zato ćemo, po jednoj ustaljenoj definiciji, subjekt prava odrediti kao lice kome pravni poredak dodeljuje određen krug prava i obaveza nezavisno od njegove svesti i volje.

Subjekt prava vezan je i za normativnu i za faktičku dimenziju pravnog poretku: za prvu-krugom prava i obaveza koje mu se dodeljuju, a za drugu-praktičnim ponašanjem putem koga se realizuje smisao i cilj pravnih odnosa. Razmatranja o subjektu prava bliže su vezana za ovu drugu dimenziju, jer bi bez radnji koje se preduzimaju u svrhu sprovođenja zamisli pravnog poretku i sam taj poredak, kako smo videli, ostao na nivou apstrakcije. On svoju stvarnu egzistenciju postiže tek kroz ljudsku subjektivnost i njena opredeljivanja za pravna ili protivpravna ponašanja u odnosu na zapovest sadržanu u normi.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com